

ابر حامی

آگاهی، بهبودی، رشد؛
برای همزیستان سرطان

آموزش‌های عمومی سامانه ابر حامی

www.abrhami.ir

اسکن توموگرافی کامپیوتری

CT Scan

اسکن توموگرافی کامپیوتری (سی‌تی‌اسکن) (CT Scan)

پزشکان از سی‌تی‌اسکن که اسکن CAT نیز نامیده می‌شود، برای یافتن سرطان استفاده می‌کنند. آنها همچنین ممکن است از این اسکن، برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد سرطان پس از تشخیص، استفاده کنند. اسکن به شما امکان می‌دهد:

- **مرحله سرطان** را مشخص کنید. دانستن این موضوع به شما و پزشکتان کمک می‌کند تا بهترین گزینه‌های درمانی را انتخاب کنید. همچنین به پزشکان کمک می‌کند تا میزان بهبودی شما را بررسی کنند.
- مکان مناسب برای **کنید پیدا را بیوسی**.
- برنامه‌ریزی **پروتودرمانی** برای درمان سرطان.
- در طول دوره درمان، آگاه شوید که درمان، چقدر مؤثر بوده است.
- پس از پایان درمان، در طول مراقبت‌های بعدی، رشد سرطان جدید را بررسی کنید.

سی‌تی‌اسکن چگونه کار می‌کند؟

سی‌تی‌اسکن با استفاده از اشعه ایکس از زوایای مختلف داخل بدن، عکس می‌گیرد. یک کامپیوتر، این تصاویر را در یک تصویر سه‌بعدی با جزئیات، ترکیب می‌کند. این تصویر، نواحی غیرطبیعی و هرگونه تومور را نشان می‌دهد.

برخی افراد قبل از اسکن، رنگ مخصوصی به نام ماده کنتراست دریافت می‌کنند. هنگامی که رنگ کنتراست در رگ تزریق می‌شود، از طریق جریان خون پخش شده و به ایجاد تصویر واضح‌تری از قسمت‌های خاصی از بدن کمک می‌کند. بسته به اینکه چه قسمتی از بدن شما نیاز به اسکن دارد، ممکن است به‌صورت خوراکی نیز، استفاده شود.

نواحی که معمولاً برای سرطان اسکن می‌شوند عبارت‌اند از سر، گردن، قفسه سینه، شکم، لگن یا اندام‌ها. سی‌تی‌اسکن "کل بدن" به‌طور کلی شامل قفسه سینه، شکم و لگن می‌شود. پزشکان اغلب از این نوع سی‌تی‌اسکن، برای مرحله‌بندی سرطان استفاده می‌کنند.

مزایای انجام سی‌تی‌اسکن معمولاً بیشتر از خطرات آن است. در طول سی‌تی‌اسکن، در معرض مقدار کمی اشعه قرار خواهید گرفت. تابه‌حال آسیبی در اثر تابش‌های با شدت کم، مشاهده نشده است. برای کودکان یا افرادی که به چندین سی‌تی‌اسکن و اشعه ایکس نیاز دارند، ممکن است احتمال بسیار کمی برای افزایش خطر سرطان در آینده وجود داشته باشد. در بسیاری از موارد، پزشکان از سی‌تی‌اسکن با دوز کم، برای کودکان استفاده می‌کنند، یا ناحیه‌ای که باید اسکن شود را محدود می‌کنند. اگر چندین سی‌تی‌اسکن و عکس‌برداری با اشعه ایکس انجام می‌دهید، از پزشک خود در مورد آزمایشاتی که قرارگرفتن در معرض اشعه را کاهش می‌دهد و یا بدون اشعه قابل‌انجام هستند، سؤال کنید.

پت - سی‌تی‌اسکن یکپارچه integrated PET-CT scan

ممکن است پزشک شما یک **دهد پیشنهاد را یکپارچه PET-CT اسکن**. در این روند، از یک سی‌تی‌اسکن و همچنین اسکن دیگری به نام توموگرافی انتشار پوزیترون (PET)، به‌طور ترکیبی، استفاده می‌شود. دستگاه هر دو اسکن را هم‌زمان انجام می‌دهد. هنگام توصیه این آزمایش، پزشک می‌تواند از ترکیب دو اسکن با هم بیشتر از یک آزمایش به‌تنهایی، اطلاعات کسب کند.

چه کسی سی‌تی‌اسکن را انجام می‌دهد؟

می‌توانید سی‌تی‌اسکن را در مرکز رادیولوژی یا رادیولوژی انکولوژی بیمارستان، انجام دهید. همچنین می‌توانید آن را در مرکز تصویربرداری تخصصی نیز انجام دهید. کارشناس رادیولوژی، اسکن را انجام می‌دهد و رادیولوژیست اسکن را می‌خواند و معنای آن را شرح می‌دهد.

آماده‌شدن برای سی‌تی‌اسکن

هنگامی که سی‌تی‌اسکن خود را برنامه‌ریزی می‌کنید، کارکنان بیمارستان یا مرکز، توضیح می‌دهند که چگونه باید آماده شوید.

تغذیه قبل از سی‌تی‌اسکن. کارکنان ممکن است به شما بگویند که از نیمه‌شب قبل از روز تصویربرداری، فقط مایعات شفاف بنوشید. همچنین ممکن است به شما بگویند که حداقل ۴ ساعت قبل از اسکن، غذا نخورید یا ننوشید. برای اسکن برخی از

قسمت‌های بدن، خوردن و آشامیدن در هر زمان اشکالی ندارد. از تیم درمانی خود، بخواهید دستورالعمل‌های خاص متناسب با اسکن شما را برایتان شرح دهند.

پوشش مناسب. لباس‌های گشاد و بدون زیپ یا دکمه فلزی بپوشید. شما باید هر لباسی را که دارای فلز است و می‌تواند بر روی اسکن تأثیر بگذارد را در آورید. این شامل کمر بند، گوشواره، پیراهن گیره‌دار یا زیپ‌دار، لباس زیر و عینک است. اگر لباس شما برای اسکن مناسب نیست، می‌توانید لباس بیمارستان بپوشید.

ماده کنتراست برای اسکن. ممکن است در طول اسکن، به یک ماده کنتراست نیاز داشته باشید. در این صورت، ممکن است پزشک از شما بخواهد که برای بررسی عملکرد کلیه آزمایش خون، انجام دهید. تا چند هفته قبل از اسکن، می‌توانید آزمایش خون را در هر زمان انجام دهید.

سابقه پزشکی شخصی یا نگرانی. برای صحبت در مورد این موضوعات با تیم درمانی، آماده باشید:

- تمام داروهایی که مصرف می‌کنید.
- هرگونه مشکل پزشکی مانند دیابت.
- هرگونه حساسیت دارویی یا غذایی که دارید.
- تجربه هرگونه واکنش آلرژیک به ید.
- اینکه آیا باید داروهای معمول خود را در روز اسکن مصرف کنید یا خیر.
- اگر در دوران شیردهی هستید یا ممکن است باردار باشید. سی‌تی‌اسکن می‌تواند نوزاد را در معرض خطر قرار دهد.
- هرگونه نگرانی که در مورد این تصویربرداری دارید.

بیمه، هزینه‌ها و رضایت. اگر در مورد هزینه سی‌تی‌اسکن خود نگران هستید، از قبل بررسی کنید که ارائه‌دهنده بیمه شما، چه میزان از هزینه را پوشش می‌دهد. برسید چه مقدار از هزینه را بایدپردازید. هنگامی که به مطب پزشک یا بیمارستان رسیدید، کارکنان از شما می‌خواهند که یک رضایت‌نامه را امضا کنید. این فرم بیان می‌کند که شما مزایا و خطرات اسکن را درک کرده و با انجام آن موافقت می‌کنید.

در طول سی‌تی‌اسکن چه اتفاقی می‌افتد؟

بسته به اینکه اسکن، روی کدام قسمت از بدن شما متمرکز می‌شود، ممکن است یک ماده حاجب دریافت کنید. ممکن است در محل تزریق، احساس گرما یا خارش کنید. یا ممکن است طعم فلزی در دهان خود داشته باشید. هر دو احساس باید بعد از چند دقیقه متوقف شوند. اگر واکنش شدیدتری مانند مشکل تنفسی دارید، فوراً به کارشناس اطلاع دهید.

کارشناس کمک می‌کند تا شما روی تخت، قرار گیرید. تخت ممکن است دارای تسمه، بالش یا یک گهواره مخصوص برای سر باشد تا بدن شما را در جای خود نگه دارد. احتمالاً به پشت دراز می‌کشید، اما کارشناس ممکن است از شما بخواهد که به پهلو یا شکم دراز بکشید. این بستگی به این دارد که کدام قسمت از بدن باید اسکن شود.

گاهی از سی‌تی‌اسکن برای برنامه‌ریزی پرتودرمانی استفاده می‌شود. در این صورت، وضعیت بدن برای اسکن بسیار مهم خواهد بود. تکنسین ممکن است از دستگاه خاصی مانند ماسک یا گچ برای ثابت نگه‌داشتن بدن در طول اسکن استفاده کند.

دستگاه سی‌تی‌اسکن شبیه یک دونات بزرگ است. تخت سنجش، از سوراخ بزرگ در مرکز دستگاه به جلو و عقب می‌رود. اسکنر به دور شما می‌چرخد. در ابتدا، تخت به سرعت در طول اسکنر حرکت می‌کند. این به کارشناس کمک می‌کند تا تأیید کند که بدن شما در موقعیت مناسب قرار دارد. پس از آن، تخت، کندتر حرکت می‌کند.

سی‌تی‌اسکن دردناک نیست. اما باید برای کل اسکن بی‌حرکت دراز بکشید، و ممکن است ناخوشایند باشد. از آنجایی که اسکنر به شکل یک دونات است، هیچ‌وقت در اسکنر محصور نخواهید شد. صدای چرخیدن یا کلیک را از دستگاه خواهید شنید. صدای برخی از دستگاه‌ها بیشتر از بقیه است.

در طول اسکن، کارشناس در یک اتاق کنترل در همان نزدیکی خواهد بود. آنها می‌توانند شما را از طریق یک پنجره یا یک دوربین فیلم‌برداری ببینند و شما می‌توانید از طریق یک سیستم اینترکام (ارتباط تلفنی) با آنها صحبت کنید.

ممکن است کارشناس از شما بخواهد در بخشی از اسکن، نفس خود را حبس کنید. به این دلیل که حرکت بدن، ناشی از تنفس، می‌تواند تصاویر را تار کند. همچنین ممکن است تکنسین تخت را بالا، پایین یا کج کند تا زاویه درستی برای اشعه ایکس ایجاد کند. از آنها بخواهید که به شما، زمان حرکت تخت را اطلاع دهند.

آزمایش معمولاً تا ۱ ساعت طول می‌کشد. انجام اسکن به‌تنهایی ۱۰ تا ۱۵ دقیقه یا کمتر طول می‌کشد. اسکن‌های جدیدتر، از جمله سی‌تی‌اسکن‌های ماریپی یا حلزونی، حتی سریع‌تر هستند. اگر قسمت بزرگ‌تری از بدن اسکن شود، ممکن است این آزمایش بیشتر طول بکشد. کارشناس باید بتواند قبل از شروع، به شما زمان تخمینی را اطلاع دهد.

وقتی اسکن انجام شد، ممکن است تکنسین از شما بخواهد چند دقیقه روی میز آزمایش بمانید. در طول این مدت، رادیولوژیست به تصاویر نگاه می‌کند تا ببیند آیا تکنسین نیاز به عکس‌برداری بیشتری دارد یا خیر.

بعد از سی‌تی‌اسکن

می‌توانید بلافاصله پس از سی‌تی‌اسکن به فعالیت‌های عادی خود مانند رانندگی برگردید. اگر ماده حاجب دریافت کرده‌اید، باید مقدار زیادی آب بنوشید تا آن را از بدن خود خارج کنید.

سؤالاتی که باید از تیم درمانی خود پرسید

قبل از انجام سی‌تی‌اسکن، ممکن است بخواهید این سؤالات را از تیم درمانی خود پرسید:

- در طول سی‌تی‌اسکن چه اتفاقی خواهد افتاد؟
- چه کسی سی‌تی‌اسکن را انجام خواهد داد؟
- سی‌تی‌اسکن چقدر طول می‌کشد؟
- آیا ناراحتی وجود خواهد داشت؟
- آیا می‌توانم در طول سی‌تی‌اسکن به موسیقی گوش دهم؟
- خطرات و مزایای انجام سی‌تی‌اسکن چیست؟
- آیا لازم است هر یک از تصاویر رادیولوژی قبلی را برای سی‌تی‌اسکن همراه داشته باشم؟
- آیا مرکز تصویربرداری توصیه شده، سی‌تی‌اسکن انجام می‌دهد؟
- آیا قبل از اسکن، یک ماده کنتراست دریافت خواهم کرد؟ اگر چنین است چگونه این ماده به من داده می‌شود؟
- آیا می‌توانم قبل از سی‌تی‌اسکن، چیزی بخورم یا بنوشم؟ آیا باید داروهای معمول خود را در آن روز مصرف کنم؟
- آیا در صورت بروز واکنش آلرژیک به ماده حاجب، مرکز، طرح و امکانات اقدام واکنش اضطراری را دارد؟
- آیا لازم است پس از سی‌تی‌اسکن، از هرگونه فعالیتی اجتناب کنم؟
- چه زمانی نتایج سی‌تی‌اسکن را دریافت خواهم کرد؟
- چگونه می‌توانم نتایج سی‌تی‌اسکن را دریافت کنم؟
- آیا به آزمایش‌های دیگری نیاز دارم؟